

GŁOS POMORZA

Organ PPS na Pomorze północne, Warmię i Mazury

Rok 2

Grudziądz-Kwidzyna-Sztum-Malbork, środa, dnia 8 maja 1946 r.

Nr. 105

Zwycięski Szczecin

Jeżeli Warszawa jest miastem, które dało w czasie wojny najwięcej dowodów bezprzykładnego męstwa i hartu w prowadzonej 6 lat bez przerwy walce zbrojnej z przemocą hitlerowską, to bezspornie przodujące stanowisko — prym w zmaganiach „pokojowych” — lecz w jakże ciężkich warunkach — w zmaganiach, mających za cel ugruntowanie polskości i przywrócenie na wieki do Macierzy, wiedzie Szczecin.

Szczecin — wielki, kolosalny dla nas znaczeniu port u ujścia Odry, łączącej Śląsk z Bałtykiem, Szczecin — zachodni bastion odrodzonej Polski, bastion, który na zawsze już ma spełniać rolę łamacza fal wschodniej ekspansji niemieckiej. Ale przede wszystkim Szczecin — nasz stary polski i słowiański gród, o wcielenie którego walki toczył wielki twórca naszej państwowości, Mieszko I, na który bacznie dawał Chrobry i który po przejściowej utracie zdobył Krzywousty. Szczecin — stolica książąt z bocznej linii piastowskiej, na Świętopelku, przyrodnim bracie Chrobrego się zaczynającej, która wygasła nie tak dawno wcale, bo 300 lat temu (Bogusław XIV — 1637 roku) w czasach Wazów.

A że to nie fikcja, ani legenda, świadczą najlepiej po dziś dzień znajdujące się w Szczecinie — niestety przeważnie w zniszczonym stanie — zabytki historyczne. Stary zamek piastowski, założony na początku XIV wieku przez księcia Barnima III, w którym dziś jeszcze oglądać można figurę św. Ottona z Bambergu, przeprowadzającego z ramienia Krzywoustego chrystianizację Pomorza, płyty książąt piastowskich i wymalowane godła Piastów i książąt szczecińskich: Białego Orła i Gryfa. Można obejrzeć w Szczecinie stary kościółek św. Piotra i Pawła, ufundowany przez Krzywoustego, w formie obecnej, pochodzącej wprawdzie z lat późniejszych, ale na pamiętkę fundacji zaopatrzony w tablicę, z której dzieje jego możemy wyczytać.

Może dlatego łatwiej pojąć i zrozumieć uporczywą, niezłomną walkę, jaką stoczył w minionym od rozgromienia Niemców roku polski Szczecin, broniąc swego związku z Macierzą. Szczecin, dwa razy przejęty przez polskie władze i ludność i dwa razy z przyczyn od nas niezależnych opuszczany. I wszystko to w ciągu kilku tygodni. Miasto, co w „pokojowych” zmaganiach przechodziło dwukrotnie z rąk do rąk, by wreszcie 5 lipca przejść poraz trzeci, tym razem już ostatecznie i na zawsze, w nasze ręce.

Po tych żmudnych zmaganiach, po ciężkiej, w tym najdalej wysuniętym na zachód i poważnie zniszczonym mieście, przebytej zimie — ludność Szczecina, co wgrzyła się, wrosła i rosła z tym miastem, przeżyła rocznicę uwolnienia Szczecina, swoje wielkie, zwycięskie dni uroczystości, obchodzone pod hasłem „Trzymamy straż nad Odrą”, na które, dla zadokumentowania ważności Szczecina, jako punktu gospodarczego i politycznego, w podzięciu Szczecinianom i ku dalszemu pocrzeptaniu ich serc, w celu stwierdzenia, że nie oni jedni, ale cały naród, a w pierwszym rzędzie wojsko i młodzież, trzyma straż nad Odrą, zjechała się do oczyszczonego z gruzów i odświętnie białoczerwonymi sztandarami przystrojonego miasta „cała Pol-

Wyjazd delegacji z Moskwy na pole bitwy pod Lenino

Moskwa (PAP). W dniu dzisiejszym wyjechała z Moskwy do Lenino na pole bitwy pierwszej polskiej dywizji im. Tadeusza Kościuszki z najęźdźcami niemieckimi, delegacja Armii Czerwonej, Komitetu Wszechsłowiańskiego, Ambasady Polskiej w Moskwie i Związku Patriotów Polskich. Wśród członków delegacji znajdują się: gen. lejtnant Sichomlin, dowódca armii, w skład której wchodziła dywizja polska im. Kościuszki, sekretarz Komitetu Wszechsłowiańskiego płk. Moczulow, członkowie Zarządu Patriotów Polskich, Szycko i Olpiń-

ski, przedstawiciele polskiej misji wojskowej w Moskwie, wydziału prasowego, Ambasady Polskiej oraz korespondent PAP. Delegacja złoży hołd mogiłom bohaterów I Dywizji, którzy polegali w walce pod Lenino. Ziemia z mogił żołnierzy polskich przewieziona zostanie z Moskwy. skąd urna z ziemią przesłana zostanie do Warszawy. Uroczystości pod Lenino odbędą się przy udziale oficjalnych władz republiki Białoruskiej, organizacji społecznych i miejscowej ludności.

Bunt w więzieniu w San Francisco Walki na skalistej wyspie

Nowy Jork (PAP). Agencja Reutera donosi z San Francisco, że w więzieniu Alcatraz wybuchł groźny bunt. Więźniom udało się zdobyć karabiny i sterporyzować straż więzienną. Więzienie Alcatraz położone jest na skalistej wyspie i przeznaczone dla więźniów, którzy popełnili ciężkie przestępstwa. Strzały spowodowały pożar, tak że chmury dymu unosiły się nad budynkiem więziennym. Oddział marynarzy uzbrojony w karabiny maszynowe wyładował na wyspie. Sytuacja nie została jeszcze opanowana. Rzekomo dwu więźniom udało się zbiec.

Próbowali oni przepłynąć z wyspy, na której położone jest więzienie, na ląd. Nie zostali oni odnalezieni i należy przypuszczać, że utonęli. Mieszkańcy San Francisco tłumnie wylęgli do portu i na wzgórze okoliczne, przyglądając się bitwie, prowadzonej przeciwko zbuntowanym więźniom.

Nowy Jork (SAP). Walka ze zbuntowanymi więźniami na skalistej wyspie Alcatraz (w zatoce San Francisco) trwa dalej. Dozorcy więzienni, którzy przedarli się na dziedziniec, zostali stamtąd ubiegłej nocy wyparci przez ogień karabinowy uzbrojonych więźniów.

Jeden z funkcjonariuszy więziennych donosi telefonicznie, że oddział, który walczy ze zbuntowanymi, musi przerwać akcję i naradzić się nad sytuacją. Nadzieja jest słaba, że można było zmusić więźniów głodem do poddania, gdyż na samym początku walki zdobyli oni kuchnię i zapasy żywności.

Nowy Jork (SAP). Przywódcy zbuntowanych więźniów zwrócili się telefonicznie do komisariatu policji proponując zawieszenie broni, lecz otrzymali odpowiedź, że władze odrzucają wszelkie propozycje pertraktacji i żądają bezwzględnej kapitulacji zbuntowanych.

Rok okupacji Niemiec — początek wielkiego i złowróżbnego niepowodzenia

Hamburg. (ZAP). Korespondent londyńskiego „Observera” w artykule, wysłanym z Hamburga porusza kwestię, w jaki sposób pobawia Niemcy dzisiejsze wpływy nazistowskie i uniemożliwić nazizm na stałe. Niedługo — pisze — minie rok, jak cztery mocarstwa okupowały Niemcy. Dla bacznego obserwatora rok ten przedstawia się jako początek wielkiego i złowróżbnego niepowodzenia. Rok temu na wiosnę zdawało się po zakończeniu wojny, że Niemcy myślą jedynie o tym, jak otrząść się z nazizmu. Wspomnienie o Hitlerze było jeszcze świeże, a ciężko doświadczeni Niemcy przeklinali go głośno za okłamanie narodu. Zdawało się, że nazizm ucierpiał bardzo moralnie, zarówno wskutek rozdarcia politycznego, jak i klęski wojennej. To jednak co od tego czasu nastąpiło, nazwać można bez przesady powolnym wzbieraniem moralnych sił nazizmu.

Niemcy wracają szybko i instynktownie do nazizmu. Pod okupacją brytyjską słyszymy z ust niemieckich antynazistów, że gdyby teraz doszło do wolnych wyborów, za nazizmem głosowało by 70 do 80 procent Niemców.

Mnożą się oznaki, że ugrupowania nazistowskie rozpoczynają znowu swą działalność. Na biurkach antynazistowskich redaktorów niemieckich i speakerów radiowych gromadzą się codziennie listowne groźby czytelników i słuchaczy, wysławiające reżim hitlerowski i wypowiadające dziką nienawiść do wszystkiego, co przyszło po nazizmie. Niemcy już dziś, aczkolwiek są zupełnie bezsilne, marzyć zaczynają o odwecie. Co prawda moralne ożywienie nazizmu nie znalazło dotąd jeszcze jasnego wyrazu politycznego. Życie polityczne Niemiec kontrolowane jest jeszcze stale przez władze wojskowe. Naziści nie zdołali jeszcze po klęsce wrócić do równowagi, jednak odzyskanie moralne nazizmu stanowi pierwszą i bardzo wymowną zapowiedź jego późniejszego ożywienia politycznego.

Z biegiem czasu rzeczywistość Niemiec kształtować się będzie według woli: 70 milionów Niemców, a nie czterech armij okupacyjnych.

Tyle korespondent „Observera”. Może podobne głosy wpłyną na tę część opinii angielskiej, która wciąż jeszcze wierzy w „demokratyczność” Niemiec i lituje się nad „biednymi” Niemcami.

filada wojska i młodzieży, dokumentujących, że Szczecin, zachodni bastion polskości i słowiańszczyzny, trzyma straż nad Odrą i Bałtykiem.

Trwający obecnie Tydzień Ziemi Odzyskanych jest kolejną potężną manifestacją całego narodu na rzecz całych Ziemi Odzyskanych, w których Szczecin jest cenna perła. (ZAP)

Ryszard Prochoń.

Odczyt o demokracji polskiej w Paryżu

Paryż, 7. 5. Z inicjatywy towarzystwa przyjaźni polsko - francuskiej odbył się w święto 3 Maja w Sorbonie pod przewodnictwem prof. Joliot i w obecności ambasadora RP Skrzyszewskiego odczyt adwokata Vienneya na temat „Kolejne etapy demokracji polskiej”. Prelegent przedstawił wyczerpująco znaczenie konstytucji polskich, podkreślając zwłaszcza demokratyczność konstytucji z 1791 r. oraz doniosłość dokonanych w odrodzonej Polsce reform społecznych. Prof. Joliot wyraził nadzieję, że odnowienie sojuszu między Francją a Polską wzmocni współpracę między obu krajami. (PAP).

Zamknięcie granicy między Austrią a Włochami

Londyn. (PAP). Agencja Reutera donosi z Wiednia, że władze włoskie zamknęły granicę z Austrią na Brennerze w celu uniknięcia ewentualnych zajęć w związku z decyzją konferencji paryskiej niezwracania Tyrolu Austrii. Po rozpowszechnieniu się wiadomości o postanowieniu konferencji, w Innsbrucku proklamowany został 6-godzinny strajk protestacyjny, przyczym miały miejsce zamieszki uliczne. Patrole francuskie na motocyklach i samochodach pancernych ukazały się na ulicach. Francuskie władze wojskowe nie udzieliły pozwolenia na odbycie wiecu i zarządziły godzinę policyjną. Jednakże tysiące młodzieży nie zastosowały się do tych zarządzeń.

Armia Czerwona opuszcza stolicę Azerbejdżanu

Londyn, 7. 5. Agencja Reutera donosi, że Czerwona Armia opuszcza stolicę perskiego Azerbejdżanu po 5-letnim tam pobycie. 6 maja wojska radzieckie rozpoczęły ewakuację.

Ulice były udekorowane flagami radzieckimi i irańskimi. Tłumy zalegały ulice od wczesnego rana. Gdy wojska radzieckie przechodziły koło budynku, w którym odbywały się zebrania zgromadzenia narodowego Azerbejdżanu, przewodniczący tej instytucji wygłosił przemówienie, w którym podkreślił pomoc, udzieloną narodowi Azerbejdżanu przez Armię Czerwoną. (PAP)

Aresztowania wśród członków wywiadu we Francji

Paryż, 7. 5. Oficjalnie komunikują, że w niedzielę wieczorem został aresztowany płk. Raoul de Wavrin, szef wywiadu francuskiego oraz 50 członków tej organizacji. Pułkownik Wavrin był bliskim współpracownikiem gen. de Gaulle. Był on dobrze znany we francuskim ruchu oporu jako płk. Passy. Od czasu wyzwolenia Francji wywiad i kontrwywiad francuski był niejednokrotnie przedmiotem ostrej krytyki. Komunikat oficjalny stwierdza, że płk. Wavrin i jego współpracownicy pozostają pod ścisłym aresztem.

W kołach miarodajnych twierdzą, że aresztowania te nie posiadają podkładu politycznego. (PAP)

Sprawa aresztowania płk. Wavrin

Paryż, 7. 5. Biuro premiera francuskiego oraz ministra spraw wewnętrznych wydały wspólny komunikat, w którym stwierdzają, że wiadomość o aresztowaniu szefa wywiadu francuskiego, płk. Wavrin i szeregu jego współpracowników „jest nieścisła”. (PAP)

Zapowiedź ostatecznej abdykacji Wiktora Emanuela III

Rzym, 7. 5. We Włoszech krąży uporczywe pogłoski, jakoby Wiktor Emanuel III miał abdykować definitywnie w tych dniach i opuścić Włochy. Twierdzi się, że król egipski, Faruk, odmówił Wiktorowi Emanuelowi prawa pobytu w Egipcie. (PAP)

Nowa organizacja antyfaszystowska w USA

Nowy Jork, 7. 5. „Kongres walki o prawo obywatelskie” oznajmił przedstawicielom prasy, że na zgromadzeniu organizacyj w Detroit 372 delegatów reprezentujących 20 organizacji narodowych, robotniczych, młodzieżowych i religijnych, postanowiło utworzyć stałą organizację do walki z przejawami faszyzmu w USA. (PAP).

Echa 1 Maja

Potężne manifestacje

Warszawa. (PAP). Według dotychczasowych prowizorycznych meldunków z całego kraju ilość uczestników manifestacji majowych w poszczególnych miastach przedstawia się następująco: Warszawa — 150.000, Łódź — 250.000, Województwo Śląsko-Dąbrowskie — 1.000.000, w tym Katowice — 200.000, Sosnowiec — 80.000, Chorzów — 60.000, Gliwice — 36.000, miasto Wrocław zgromadziło 30.000, Poznań — 60.000, Rzeszów — 15.000, Bydgoszcz — 30.000, Olsztyn — 20.000.

W ZSRR

Manifestacje 1-majowe w ZSRR przybrały w bieżącym roku olbrzymie rozmiary. Szesć i pół godziny defilowały milionowe tłumy manifestantów na Placu Czerwonym w Moskwie. Około miliona osób wzięło udział w pochodzie 1-majowym w Leningradzie. Około 100 tysięcy osób uczestniczyło w manifestacji 1-majowej w bohaterskim Stalingradzie. Manifestacja 1-majowa w Kijowie liczyła 300 tysięcy uczestników. Przeszło 100 tysięcy osób przeddefilowało przed trybunami w Mińsku, 200 tysięcy osób wzięło udział w manifestacji w Rydze, przeszło 60 tysięcy w Wilnie. W stolicach innych republik związkowych liczby manifestantów wynosiły setki i dziesiątki tysięcy osób: w stolicy Gruzji — Tyflisie i stolicy Uzbekistanu — Taszkencie po 300 tysięcy osób, w stolicy republiki Ormiańskiej — Erywaniu — 150 tysięcy, w stolicy Kazachstanu — Alma Ata — 100 tysięcy, w stolicy Kirgizji — Frunze — 80 tysięcy, w stolicy Tadżykistanu — Stalinabadzie — 50 tysięcy.

W Paryżu. Słoneczny dzień 1 Maja był dniem największej w historii Paryża manifestacji ludowej. W ciągu ośmiu i pół godziny przeddefilowało przez ulice Paryża około 1.200 tysięcy ludzi, tj. czwarta część ludności Paryża.

Polacy, których liczba dochodziła tysiąca, maszerowali z odznakami Rady Narodowej Polaków we Francji i nosili transparenty z napisem francuskim: „Niech żyje przyjaźń francusko-polska”.

Manifestanci śpiewali „Czerwony sztandar” i inne pieśni robotnicze. Publiczność witała Polaków bardzo serdecznie.

W Berlinie kilkadziesiąt tysięcy robotników przeddefilowało przez ruiny miasta z czerwonymi i sojusznymi sztandarami oraz transparentami. Wielu uczestników manifestacji nosiło oznaki nowej socjalistycznej partii jedności.

W Tokio 500 tysięcy osób zgromadziło się przed pałacem cesarskim na wielkim zgromadzeniu, zwołanym z okazji święta 1 Maja.

W Atenach około 50 tysięcy członków EAM i innych partii lewicowych brzybiło na wiec w Atenach, zorganizowany w celu zadokumentowania protestu przeciwko zbrodniom terrorystów monarchistycznych i wyczynom policji. Demonstranci nosili transparenty z hasłami antybrityjskimi.

W Madrycie w dniu 1 Maja dwie bomby wybuchły na jednym z przedmieść. Policja aresztowała 5 młodych ludzi w wieku od 15 do 18 lat. W przeddzień 1 maja w Madrycie w pobliżu jednej z instytucji falangistowskich także wybuchła bomba.

W Szwajcarii odbyły się demonstracje 1 majowe. W Bernie minister finansów, socjaldemokrata, przemawiając do demonstrantów oświadczył, że ma on nadzieję, iż Szwajcaria w krótko zostanie członkiem ONZ, nie rezygnując ze swej neutralności.

W Belgradzie wojsko, robotnicy i organizacje młodzieżowe przeddefilowały przed premierem Jugosławii, marszałkiem Tito. W uroczystościach 1-majowych w Belgradzie brał udział przywódca komunistów francuskich M. Cachin.

W Paryżu przed pałacem w Vincennes zorganizowana została przez partie lewicowe i związki zawodowe potężna demonstracja. Do zebranych przemawiał sekretarz generalny Światowej Federacji Związków Zawodowych Louis Saillant, przywódca komunistów francuskich Maurice Thorez i Jacques Duclos oraz sekretarz generalny partii socjalistycznej, Daniel Meyer.

W Sofii obchody pierwszomajowe były wyrazem patriotyzmu narodu bułgarskiego i jego woli pokoju.

W czasie okolicznościowej akademii przemawiał Dymitrow. Podkreślił on, że dawny okres izolacji Bułgarii został zlikwidowany. Już tylko Wielka Brytania i USA nie uznają nowego rządu bułgarskiego, ale w krótko i to się zmieni.

W Oslo premier norweski Gerhardsen wygłosił przemówienie do demonstrantów, stwierdzając, że okres neutralności skończył się i Norwegia musi pamiętać o swych zobowiązaniach w stosunku do ONZ.

W Hawanie na Kubie robotnicy demonstrowali po ulicach miasta w dniu 1 maja, żądając zerwania stosunków z rządem gen. Franco. Demonstranci żądali również 30% podwyżki płac i kontroli cen na masło, chleb, mięso i mleko.

Przemówienie premiera Attlee

Londyn, 7. 5. Na tradycyjnym zjeździe majowym Partii Pracy w Londynie premier Attlee wygłosił przemówienie, w którym stwierdził m. in., że delegacje światu problemy polityczne i gospodarcze nie mogą być rozwiązane przez którykolwiek pojedynczy kraj, lecz wyłącznie drogą powszechnej współpracy. Dalej premier podkreślił, że w interesie trwałości pokoju konieczny jest pełny rozwój Organizacji Narodów Zjednoczonych, jak również zrealizowanie zasad ustalonych w kartach tej organizacji. (PAP).

Rozbicie bandy „Burego” 25 bandytów zabitych — 10 rannych Zbiry nosili hitlerowskie „trupie czaszki”

Wysokie Mazowieckie, (SAP). Dnia 28 kwietnia banda z lasu rozbiła 3 samochody, należące do Starostwa oraz napadła na nieliczną grupę Milicji, zabijając kilku milicjantów.

Zaalarmowane o pobycie bandy Wojska Bezpieczeństwa Wewnętrznego województwa białostockiego natychmiast udały się na miejsce. Dzięki informacjom ludności cywilnej, nazajutrz natrafiono na ślad zbiorów. Oddziały wojskowe udały się w pogon za bandytami, których liczbę zdążano ustalić na 125 osób. W pewnej chwili trzeba było zsiąść z samochodów, ponieważ ugrzęzły one w błocie i dalszy pościg odbywał się pieszo.

Banda rozbijała się na poszczególne grupy i łączyła ponownie. Analogiczne operacje przeprowadzały oddziały wojskowe. Łączność była zorganizowana bardzo dobrze. Dowódca otrzymywał meldunki co pół godziny. Wreszcie pościg dał pożądane wyniki.

Banda zatrzymała się w leśniczówce. Zauważywszy zbliżające się wojsko, bandyci otworzyli ogień. Wojsko odpowiedziało strzałami, które poprzedziły atak na leśniczkę.

Po siedmiu minutach bandyci rzucili się do ucieczki, zostawiając na miejscu wozy, broń, zapasy żywności.

Na polu dopędzono bandytów. Tam rozegrał się finał walki. Bandyci rozproszyli się już na wszystkie strony. Zapadający zmrok utrudnił pościg. Kilku bandytów, którzy nie zdołali zbiec, zostało ujętych.

Jak się okazuje, była to osławiona banda „Burego” i jego zastępców: „Młota”, „Wiktra” i „Rekina”. „Rekin” został ranny. 65 sztuk broni dostało się w ręce wojska. Ujęci bandyci byli w samych koszulach. Zrywali oznaki i dystynkcje.

Co ciekawe, bandyci mieli na czapkach i na ramiennikach, podobnie jak i hitlerowska SS — trupie czaszki!

W ręce wojsk dostały się dokumenty i fotografie. 23 bandytów zostało zabitych, 12 wzięto do niewoli, 4 jest ciężko rannych i kilku leży.

Straty własne wynoszą: 1 zabity, 4 rannych. Zabitym jest 22-letni strzelec Czesław Borowiak. W walce odznaczył się dowódca. Zresztą, cała kompania, owiana była duchem walki, wykazując najwyższą bojowość i oddanie sprawie.

Prowokacyjne demonstracje w dniu święta 3 Maja

Warszawa (SAP). Dzień 3 Maja, święto narodu polskiego, obchodzone uroczysto w całym kraju, usiłowały pewne elementy reakcyjne studentów i PSL-owców wykorzystać dla antypaństwowej i przeciw rządowej demonstracji, które jednak wskutek postawy publiczności zostały w porę stłumione.

W Rzeszowie grupa PSL-owców usiłowała sprowokować zajęcia, jednak bez skutku. W Krakowie reakcyjna grupa studentów z pod znaku NSZ wzmieszała się w pochod, wnosząc prowokacyjne okrzyki przeciwko rządowi i demokracji. W pew-

nej chwili, gdy pochód zbliżył się do gmachu KW PPR, dano w kierunku gmachu kilka strzałów, raniąc dwóch funkcjonariuszy U. B. Pochód uległ rozwiązaniu, przy czym kilku najbardziej agresywnie zachowujących się osobników zostało zatrzymanych. Podczas rewizji osobistej znaleziono przy nich broń palną. W Łodzi dzięki zdecydowanej postawie robotników nie dopuszczono do pochodu, który zamierzała utworzyć grupka reakcyjnych studentów, znanych z niedawnych wystąpień na terenie Łodzi.

Funkcjonariusze dawnej policji muszą rehabilitować się

Warszawa. Komisja Rehabilitacyjno-Kwalifikacyjna dla b. funkcjonariuszy P. P. podaje do wiadomości, że termin składania wniosków o rehabilitację upływa — dla osób, przebywających w kraju — z dniem 1 lipca br. Do składania wniosków obowiązani są wszyscy byli funkcjonariusze P.P., którzy pełnili służbę do 1. 9. 1939, oraz wszyscy byli funkcjonariusze t. zw. policji granatowej, którzy pracują lub zechcą pracować w przyszłości w służbie państwowej, samorządowej, w przedsiębiorstwach państwowych lub pod zarządem państwowym oraz

we wszystkich innych instytucjach lub zakładach publicznych. Dla b. funkcjonariuszy P.P., przebywających poza granicami kraju, termin składania wniosków przedłuża się na okres 6 tygodni od chwili powrotu do Polski.

Komisja przypomina, że do wniosku o rehabilitację należy dołączyć 3 fotografie, życiorys z uwzględnieniem dokładnego przebiegu służby przed wojną i w okresie okupacji, dokładne dane personalne, referencje kilku wiarygodnych osób, względnie instytucji publicznej lub organizacji zawodowej, społecznej lub politycznej.

Wyniki referendum we Francji

Paryż, 7. 5. Nieoficjalne wyniki referendum obejmujące 92 departamenty łącznie z Algierem i 11 kantonami Korsyki, są następujące: 9.280.386 głosujących odpowiedziało — tak — 10.450.883 głosujących odpowiedziało — nie. W ten sposób większość wypowiedziała się przeciw projektowi nowej konstytucji. Ostateczne urzędowe wyniki nie przyniosą zapewne istotnych różnic w powyższej proporcji głosów. Przewaga przeciwników nowej konstytucji jest stosunkowo nieznaczna.

Końcowy wynik był wielką niespodzianką. Obserwatorzy polityczni na ogół oczekiwali, że konstytucja będzie przyjęta. Również znany instytut Gallupa zajmujący

się badaniem opinii publicznej przewidywał pozytywny wynik głosowania, a frekwencję wyborczą szacował na 75 proc. Tymczasem referendum wypadło negatywnie, a w głosowaniu wzięło udział 85 proc. wyborców.

W centrum Paryża na „nie” głosowała znaczna większość wybor. natomiast na robotniczych przedmieściach większość użyciła wyborcy głosujący na „tak”. W Marsylii przeważali zwolennicy nowej konstytucji. Obserwatorzy polityczni referendum stwierdzają, że obecne niepowodzenie partii lewicowych nie przesądza bynajmniej wyników czerwcowych wyborów do parlamentu. (PAP).

Projekt kontroli energii atomowej w Wielkiej Brytanii

Londyn (PAP). Ogłoszono tu szczegóły projektu ustawy w sprawie energii atomowej. Na mocy tej ustawy minister zaopatrzenia John Wilmot otrzymałby daleko idące pełnomocnictwa. Gdyby ustawa ta została przyjęta, minister Wilmot kontrolowałby rozwój badań w dziedzinie atomowej. Mógłby on nakazywać metody produkcji i użytkowania energii atomowej oraz inicjować studia w określonym kierunku. Otrzymałby wszelkie ułatwienia przy wykonywaniu tego zadania. Dalej ustawa prze-

widuje, że zdradzenie jakiegokolwiek tajemnicy, dotyczącej energii atomowej, podlegałoby sankcjom karnym w postaci więzienia i grzywny. Projekt wymienia m. in. jako karalne ujawnianie miejscowości, gdzie znajdują się fabryki energii atomowej lub też metod produkcji.

Prace nad wydobyciem uranium, thorium, plutonium i neptunium będą prowadzone wyłącznie przez państwo i wszelkie pokłady tych rud będą się znajdowały pod kontrolą państwową.

Wybuch składu z amunicją

Praga, 7. 5. W okolicy miasta Terezy-na w Czechach zaszedł straszliwy wybuch wojskowego składu amunicji. W promieniu 8 km. od miejsca katastrofy wybite zostały we wszystkich domach szyby okienne oraz zerwane dachy. Las, gdzie mieściła się prochownia objęty został na olbrzymiej przestrzeni gwałtownym pożarem, którego ze względu na niebezpieczeństwo eksplozji nie można było zlikwidować. 3 miejscowości Trawczyce, Olaseko i Hidel uległy zniszczeniu.

Zmiany rozporządzenia o ograniczeniu spożyciu mięsa

Wydane i obowiązujące zarządzenie o ograniczeniu konsumpcji mięsa ulegnie w najbliższym czasie pewnej modyfikacji, a mianowicie, zamiast obowiązujących dotychczas dni beźmięsnych we wtorki, środy i czwartki, zakaz sprzedaży i podawania mięsa obowiązować będzie w środy, czwartki i piątki. W dni te wzbroniona również zostanie sprzedaż tuszów pochodzenia zwierzęcego (ślonina, smalec, boczek i łój, oprócz masła). Waga porcji mięsnych, podawanych w przedsiębiorstwach przemysłu gastronomicznego w pozostałe dni tygodnia zostaje ograniczona do 100 gramów. Przetwórnictwo mięsne mogą być czynne w dni beźmięsne jedynie w tym wypadku, o ile są całkowicie niedostępne dla odbiorców.

Pewnym złagodzeniem przepisów jest umożliwienie stołówkom pracowniczym podawanie w dni beźmięsne potraw z podrobów, o ile pochodzą one z uboju zwierząt rzeźnych, dostarczonych przez rolników w ramach akcji świadczeń rzeczowych i zwalniających przez Ministerstwo Aprowizacji i Handlu na zaopatrzenie zagwarantowane.

Sądzić należy, że zmiany powyższe, uwzględniając m. in. życzenia pewnej części społeczeństwa, podobnie jak i poprzednie, wobec poważnej sytuacji aprowizacyjnej kraju, zostaną przyjęte z całkowitym zrozumieniem i będą ściśle przestrzegane zarówno przez sklepy, czy przedsiębiorstwa, jak i szeroki ogół konsumentów, bez potrzeby uciśniania się do przewidzianych rozporządzeniem surowych kar i represyj.

Gdzie składać zażalenia w sprawach aprowizacyjnych

Departament Kontroli Ministerstwa Aprowizacji i Handlu podaje do wiadomości, że konsumenci, jednostki rozdzielcze oraz inni zainteresowani mogą składać zażalenia we wszystkich sprawach, związanych z działalnością organów Ministerstwa Aprowizacji i Handlu, aparatu rozdzielczego, w kwestiach ewentualnych nadużyć etc.

W Gdańsku: na ręce kierownika wojewódzkiego oddziału Departamentu Kontroli Min. Apr. i Handlu (gmach Urzędu Wojewódzkiego) inż. Sułkowskiego St.,

w Bydgoszczy: na ręce kierownika takiegoż samego oddziału — ob. Frydrychowskiego K., urzędującego w gmachu Urzędu Wojewódzkiego.

Wszystkie złożone zażalenia będą rozpatrzone, a winni nadużyć, związanych z zaopatrzeniem ludności, pociągnięci do odpowiedzialności.

Uprawa warzyw akcją powszechną

Ministerstwo Aprowizacji i Handlu przewiduje trudności w zapewnieniu odpowiedniej ilości warzyw Wojsku Polskiemu, Organom Bezpieczeństwa, instytucjom podległym Ministerstwu Opieki Społecznej oraz Ministerstwu Oświaty tak, jak i innym grupom ludności.

Szczupłe fundusze państwowe nie pozwalają na zakup warzyw dla wymierionych grup, wobec czego wszyscy zainteresowani winni w jaknajszerszym zakresie przystąpić do uprawy warzyw na użytek własny w rozumieniu swego udziału w odbudowie gospodarczej kraju i walce z niedomaganiem aprowizacji.

Wojsko Polskie, Służba Bezpieczeństwa, zakłady charytatywne, podopieczni, zakłady wychowawcze, internaty winny dać przykład zrozumienia obecnej trudnej sytuacji aprowizacyjnej kraju i konieczny zmysł gospodarczy, a mając zapewnioną pomoc czynników państwowych zająć się przygotowaniem jaknajwiększej ilości warzyw na własny użytek.

Listy do okupowanych Niemiec

Komunikacja pocztowa okupowanych Niemiec została wznowiona, za zezwoleniem Komisji Alianckiej, z krajami, należącymi do Światowego Związku Pocztowego, za wyjątkiem Hiszpanii i Japonii.

Komunikacja ta obejmuje tylko korespondencję o charakterze rodzinnym. Z Polski można wysłać do stref okupacyjnych zwykłe kartki pocztowe, nie ilustrowane, za opłatą 3 zł i zwykłe listy do 20 gr za opłatą 6 zł.

Zgodnie z umową tranzytową pocztową, zawartą z ZSRR, poczta przeznaczona do stref okupacyjnych z Polski przewożona będzie w ambulanse pocztowym radzieckim Moskwa—Berlin.

Z Ziemi Odzyskanych

KWIDZYN

Program uroczystości 9 maja w Kwidzynie.
Dnia 8 maja:

O godz. 20-ej zbiórka delegacji partyjnych, oddziałów MO, SOK, ZUW oraz WD, Straży Ogniovej, ZWM, OM TUR ZHP, Wici na Placu Zwycięstwa. Następnie odbędzie się złożenie wieńców na grobie Nieznanego Żołnierza i żołnierzy poległych z Armii Czerwonej. Zapalenie znicza i jednoczynotwa cisza ku czci poległych — Salwa honorowa.

Dnia 9 maja:

1. O godz. 10 rano zbiórka wszystkich oddziałów zwartych, tak jak w przeddzień na Placu Zwycięstwa. 2. Msza św. dziękczynna na Placu Zwycięstwa. 3. Defilada. 4. Przemarsz oddziałów i organizacji na dziedzińiec zamku. 5. Przemówienia: a) Pełnomocnika Obwodowego ob. Szejnka, b) przedst. Wojska Polskiego, c) Armii Czerwonej, d) Polskiego Związku Zachodniego.

Po południu zabawa ludowa w sali OM TUR i Polonii.

PODZIĘKOWANIE

Ob. Rutkowski z Kwidzyna złożył w agencurze naszego wydawnictwa w Kwidzynie kwotę 160 zł z przeznaczeniem: 100 zł na rzecz powodźian, 30 zł na książkę dla dziecka mazurskiego i 10 zł na ołówek.

Dziękując ob. Rutkowskiemu za szczerą dar, komurujemy, że sumę powyższą przekazaliśmy: 100 zł pełnomocnikowi PCK tow. Zarzyckiemu, jako prezesowi komitetu pomocy powodźianom, 60 zł zaś staroście olsztyńskiemu.

Wydawnictwo.

Do uświetnienia obchodu 3-go Maja, specjalnie urządzania akademii przyczynili się ob. prof. Raczyński, ob. Pawlikowski, młodzież Państw. Gimnazjum i Liceum i inni, którym tą drogą składa serdeczne podziękowanie — Komitet.

Kursy informacyjne o Ziemiach Odzyskanych

Celem zapoznania pracowników administracji szkolnej i pracowników oświatowych z zagadnieniami Ziemi Odzyskanych, ze szczególnym uwzględnieniem okręgu, na którym pracują, Biuro Ziemi Odzyskanych przy Ministerstwie Oświaty zorganizowało kursy informacyjne. Jeden kurs odbył się w Olsztynie dla pracowników Okręgu Szkolnego Szczecińskiego.

Liczba uczestników na jednym i drugim kursie wyniosła ponad 40 osób. Program kursu obejmował: prahistorię, geografię,

Sprawy osadnictwa i parcelacji

Szczecin (PAP). W Szczecinie odbyła się konferencja poświęcona zagadnieniu osadnictwa na Pomorzu Zachodnim. W obradach wzięli udział m. inn. przedstawiciele partii politycznych, organizacji społecznych, ZZ, PUR, Urzędu Ziemińskiego oraz reprezentanci władz państwowych. Na wstępie obrad wojewoda szczeciński plk. Borkiewicz omówił sprawę konieczności przeprowadzenia akcji parcelacyjnej, usprawniającej osadnictwo na Pomorzu Zachodnim. Chodzi tu przede wszystkim o ludność wiejską, której napływ zapowiadany jest w najbliższej przyszłości w liczbie około 180,000 osób. Na podstawie dotychczasowych obliczeń, Pomorze Zachodnie posiada niezdeklarowanych, lub w małym stopniu deklarowanych około 11,300 gospodarstw poniżej 100 ha. Są one zdolne wchłoniąć blisko 50,000 osadników. Reszta Polaków zostanie osadzona na dawnych większych majątkach, stanowiących ponad 50 proc. całej powierzchni użytków rolnych. Wojewoda omówił również projekt założenia na Pomorzu Zachodnim, na okres od jednego roku do dwóch lat, Spółdzielni Parcelacyjno-Osadniczych, których zadaniem byłoby dokonywanie pomiarów terenowych, ustalanie planu rozbudowy, wspólne prowadzenie gospodarstw, o ile są one nierentowne oraz prowadzenie ubocznych przedsiębiorstw rolnych. W dalszym ciągu mówca scharakteryzował projekt organizacji powiatowych rad społecznych przy Spółdzielniach Parcelacyjno-Osadniczych. Rady te o składzie pełnomocnika rządu, przedstawicieli Pow. Rad Narodowych, Urzędu Ziemińskiego, PUR, Państw. Urzędu Likwidacyjnego, organizacji spółdzielczych oraz Zw. Osadników Wojskowych, będą przeprowadzały akcję parcelacyjną. W związku z tym niebawem zostanie sporządzony na Pomorzu Zachodnim wykaz majątków do natychmiastowej parcelacji. Po przemówieniu wojewody wywiązała się dyskusja. M. inn. wpłynął wniosek, aby przy-

ELBLĄG

— Uroczysty obchód 1 Maja. Dzień 1 Maja był również bardzo uroczysto obchodzony w Elblągu. Już o godz. 8 rano zebrały się tysięczne tłumy na placu sportowym przy Zarządzie Miejskim, gdzie po uformowaniu pochodu nastąpił wymarsz przy dźwiękach orkiestry na Plac Słowiański. O godz. 11 odbył się uroczysty wiec, na którym przemawiali prezydent miasta Skarzyński, przedstawiciel Wojska, przedstawiciele organizacji młodzieżowych, PPS, PPR, Stronnictwa Demokratycznego i in. Po przemówieniach wymarsz na ulicę Królewiecką, gdzie odbyła się defilada. W godzinach popołudniowych odbył się bieg na przełaj organizacji sportowych na boisku miejskim,

oraz o godz. 17 uroczysta akademii w Kinie „Bałtyk”, którą zakończono uroczysty ten obchód.

Ze sportu w Elblągu

W dniu 1 Maja br. z okazji święta ludu pracującego odbył się bieg 3000 m na przełaj w którym to zwyciężył ob. Błotny Marian OM TUR w czasie 10.38 min. przed st. sierż. Andrzejewskim Wacławem WKS 11.05 i por. Rapociewiczem WKS 11.10 min. 4 miejsce zajął ob. Kula Antoni MO i 5 miejsce Marcinak Bolesław Stocznia 16. Bieg ukończyli wszyscy zawodnicy. Szkoda tylko, że nie wszystkie kluby i towarzystwa zgłosiły swych zawodników. Organizacja biegu spoczywała w rękach kapt. Piętkowskiego.

Tydzień Ziemi Odzyskanych

Szczecin. W ramach Tygodnia Ziemi Odzyskanych miejscowe władze PZZ zorganizowały pierwszą przechadzkę po szczecińskim starym mieście, ze zwiedzeniem wszystkich zabytków, pamiętających czasy słowiańskie i polskie. W ramach akcji odczytowej zapozna się społeczeństwo szczecińskie z najważ-

niejszymi problemami Ziemi Odzyskanych. Na zakończenie Tygodnia odbędzie się uroczysta akademii, na której przemówi wojewoda szczeciński, pułk. Leonard Borkowicz, prezes PZZ okręgu Szczecińskiego. Program akademii przewiduje również bardzo bogate występy artystyczne. (ZAP)

Inauguracja Tygodnia Ziemi Odzyskanych na Mazurach

Olsztyn. Tydzień Ziemi Odzyskanych zainaugurowany został w dniu 2-go maja wygłoszeniem pogadanek na terenie poszczególnych instytucji o znaczeniu Ziemi Odzyskanych. Pogadanki zostały zakończone utworzeniem kół Polskiego Związku Zachodniego.

O godz. 12 w sali Urzędu Wojewódzkiego zasadnicze przemówienie inauguracyjne wygłosił wojewoda Mazurski, dr Z. Robel. Przemówienie to transmitowane było przez radio. Po odśpiewaniu hymnu narodowego przemówił kpt.

Szyrmer, wskazując na niebezpieczeństwo niemieckie, które zaczyna być coraz groźniejsze. Na wniosek mówcy zebrani utworzyli Koło PZZ.

W dniu rozpoczęcia Tygodnia Ziemi Odzyskanych utworzono w Olsztynie następujące koła PZZ: koło pracowników pocztowych, pracowników skarbowych, spółdzielczych, kolejowych, samorządowych i koło pracowników sądowych. Jest to najlepsza odpowiedź społeczeństwa Ziemi Odzyskanych na zakusy na całość naszych granic.

W pierwszy dzień Tygodnia Ziemi Odzyskanych miasto przybrało odświętny wygląd. Domy i gmachy państwowe udekorowano flagami o barwach narodowych. We wszystkich kinach wyświetlano hasła, zapowiadające rozpoczęcie Tygodnia.

Nawozy sztuczne

Ministerstwo Aprowizacji i Handlu przekazało na ogrody działkowe dalszą partię nawozów sztucznych w ilości 500 ton. Rozdział na poszczególne województwa jest następujący: woj. śląsko-dąbrowskie — 230 t, Gdańsk — 40 ton, Kraków — 20 ton, Poznań — 50 ton, Bydgoszcz — 20 ton, Lublin — 20 ton, Warszawa — 50 ton, Rzeszów — 20 ton, Białystok — 20 ton, oraz Łódź i Kielce po 15 ton.

Łącznie w dwóch partiach przekazano na ogrody działkowe 800 ton nawozów sztucznych, które niewątpliwie przyczynią się poważnie do uuprawnienia gospodarki ogrodniczej na działkach.

Zakaz zatrudniania Niemców w Szczecinie

Szczecin. W najbliższych dniach ukaże się zarządzenie prezydenta miasta, zakazujące z dniem 31 maja rb. zatrudniania Niemców w instytucjach państwowych, przedsiębiorstwach prywatnych oraz w gospodarstwach domowych. Wyłączone od zakazu są następujące grupy Niemców:

1. którzy posiadają niebieskie, zielone i czerwone zaświadczenia pracy;
2. którzy posiadają czerwone lub zielone dowody zarejestrowania, wystawione przez Biuro dla Spraw Ludności Niemieckiej;

Z powiatu

„Honorowo, jedną godzinę pracy oddajemy dla dobra Polski!”

Przykładni robotnicy majątku Fijewo powiat Grudziądz

Robotnicy majątku Fijewo powzięli następującą uchwałę:

„Robotnicy i pracownicy maj. Fijewo-Radzyn, Ośrodka Kulturalno-Rolniczego zebrani z okazji obchodu święta robotniczego, 1 maja, patrząc na ogromniszczenia wojennego i na groźną klęskę głodu, oświadczają pełną gotowość do poświęcenia wszystkich sił dla odbudowy zniszczonej Polski i do walki o chleb dla zagrożonych głodem.

Chcemy, żeby każdy hektar ziemi polskiej został obsiany.

Wiemy, że skarb Państwa jest jeszcze biedny, i dlatego oświadczamy go-

towość oddania podczas akcji siewnej dziennie jednej nadgodziny honorowo na dobro Polski.

Za robotników: Komitet Folwarczny: Kuszewski Smoliński Szczeblewski
Powyższa uchwała robotników majątku Fijewo jest wymowna, świadcząca o głębokim patriotyzmie i poczuciu obowiązku względem państwa. — Robotnik polski był zawsze ofiarą i tak, jak przedtem nie skąpił krwi w obronie Ojczyzny, tak dziś nie szczędzi potu w kierunku gospodarczego podniesienia państwa naszego.

Robotnikom Fijewskim cześć!

OLSZTYN

— Uruchomienie Sądów Grodzkich. Na terenie Apelacji Olsztyńskiej uruchomione zostały Sady Grodzkie w Biskupcu (okr. Olsztyński) i Orniecie (Sąd Okręgowy w Pastleku).

— Poprawa stosunków w województwie Olsztyńskim. Na odbytym tu Zjeździe Starostów i Inspektorów Samorządowych obszerna dyskusja nad referatami i sprawozdaniami wykazała, że ogólna poprawa stosunków na terenie województwa jest bezsporna. Z braków stwierdzono m. in., że trzeba scharmonizować akcję społeczną i charytatywną, uniemożliwić „nieuczciwe osadnictwo” — polegające na ogolaniu osad z całego inwentarza, oraz zapobiec przerwaniu osadników na coraz to nowe osady. Inspektorzy wysunęli postulat uzbrojenia wiejskich straży porządkowych oraz orzekli, że do najpilniejszych zadań należy zorganizowanie gminnych i powiatowych Rad Narodowych.

Na zakończenie dyskusji przemówił wojewoda dr Z. Robel. Zapowiedział, że w czasie wizytacji podda funkcjonariuszy starostw egzaminom, aby się przekonano, jak rozumieją i sprawują swoje obowiązki.

W sprawozdaniu naczelnika Wydziału Odbudowy podano do wiadomości, że województwo złożyło wnioski o przeszło 400 milionów kredytu państwowego.

Wydział Opieki Społecznej przystąpił do rozprawienia 15 milionów kredytu na 250-złotowe zasiłki, oraz poinformował zabrananych o akcji zakładania łóżek, sierocinców, domów starców i innych instytucji charytatywnych.

— Wartościowy element. Obserwacje wszelkich przejawów życia na Mazurach wskazują, że w pracach wszelkiego rodzaju przodują autochtoni. Jest to element bardzo ofiarny, związany mocno z terenem i dąży wszelkimi drogami do poprawy warunków. Ludzie ci, to byli członkowie Związku Polaków w Niemczech, zahartowani w walce o polskość rozumiejący doskonale dziejową chwilę zespolenia Ziemi Mazurskiej z Macierzą.

Objaw ten jest godny uznania i zarządzenie wydane przez wojewodę mazurskiego dr Robla w przedmiocie otaczania opieką ludność autochtoniczną jest zupełnie uzasadnione.

— Opieka nad dzieckiem. W akcji niesienia pomocy sierotom i dzieciom bezdomnym prowadzą prace następujące organizacje: Woj. Wydział Opieki Społ., PUR, PZZ, PCK i WKOS. Na czoło zagadnień polityki opiekuńczej wysunęły się następujące problemy: a) opieka nad dziećmi i młodzieżą, b) opieka nad ludnością polską tubylczą, c) opieka nad repatriantami.

Na terenie województwa zorganizowano 23 domy dziecka, w których znalazło opiekę ponad 1,200 sierot. Domy te przekazano obecnie władzom szkolnym. Prowadzi się 5 przytulni dla małych dzieci w wieku do 3 lat, w których pełną opiekę znalazło ponad 200 dzieci.

Biorąc pod uwagę, że 75 proc. dzieci autochtonów jest sierotami, należy przyjąć, że ilość przytulni jest niewspółmiernie niska. Na otwarcie nowych zakładów brak niestety funduszy.

— Centralny ośrodek turystyczny. Ze względu na piękno ziemi Mazurskiej, Olsztyn przewidziany jest jako centralny ośrodek turystyczny na wszystkie Ziemi Odzyskane.

Program audycji Polskiego Radia

PROGRAM OGÓLNOPOLSKI
Środa, 8 maja

5.57 — Sygnał czasu i pieśń „Kiedy ranne wstają zorze”. 6.00 — Kalendarz historyczny. 6.05 — Muzyka lekka. 6.15 — Poranna rozmowa ze słuchaczami. 6.30 — Audycja muzyczna. 6.45 — Dziennik poranny. 7.05 — Program na dzień bieżący. 7.10 — Gimnastyka poranna. 7.20 — Muzyka lekka z płyt. 7.45 — Powtórzenie najważniejszych wiadomości dziennika porannego. 7.50 — Muzyka poranna. 8.30 — Życie gospodarcze. 8.35 — Wiadomości gospodarcze. 8.45—9.10 — Skrzynka poszukiwania rodzin. 11.57—12.05 — Sygnał czasu i hejnał. 12.05 — „Na ziemiach odzyskanych”. 12.20 — Pieśń. 12.40 — Życia narodów słowiańskich. 12.50 — Muzyka lekka. 13.50 — „10 minut poezji”. 14.00 — Dziennik popołudniowy. 14.30 — Informacje ogólnopolskie. 16.00 — „Nasza mapka Lusia”, pogadanka dla dzieci. 16.10 — VII audycja z cyklu „Słuchajmy muzyki”. 16.40 Audycja dla młodzieży. 16.55 — „Portrety pisarzy”. 17.10 — Koncert Małej Orkiestry Polskiego Radia. 17.50 — „Odbudowujemy Warszawę”. 17.55 — Audycja Wojskowa. 18.10 — Reportaż dźwiękowy. 18.25 — Pogadanka sportowa. 18.30 — Nauka przy głosniku. 19.00 — Audycja Chopinowska. 19.30 — Dziennik wieczorny. 20.00 — Nowoczesna muzyka jazzowa z płyt poprzędzona słowem wstępem prof. Romana Jasńskiego. 23.45 — „Pies w domu Tymoteusza”, słuchowisko. 21.00 — Audycja dla Polaków zagranicą. 21.30 — Skrzynka poszukiwania rodzin zagranicą. 22.00 — Audycja rozrywkowa. 22.30 — Muzyka taneczna. 22.00 — Ostatnie wiadomości dziennika radiowego. 23.25 — Program na jutro. 23.35 — Skrzynka poszukiwania rodzin zagranicą. 24.00 — Hymn.

— Kino „ORZEL” — Tel. 13-76. Publiczność ujrzy niebywałą sensację najnowszej angielskiej produkcji p. t. „Było ich dziewięciu”. Obraz ten ilustruje nam bohaterskie walki brytyjskich posterunków w Afryce z oddziałami włosko-niemieckimi. — W nadprogramie najnowsza, bardzo interesująca Polska Kronika Filmowa Nr. 8-9/46.

Kierownictwo kina prosi Szan. Publiczność o wykorzystanie przedprezentaży biletów rozdzielnie od godz. 11—12, celem uniknięcia natłoku wieczornego przy kasie.

Początek seansów o godz. 16.18 i 20.

— Za duszę śp. Zawadzkiego. Cech Stolarski podaje do wiadomości, że dnia 10 maja o godz. 7.30 odprawione będzie w Kościele N. M. P. żałobne nabożeństwo, za duszę śp. Wiktora Zawadzkiego, Antoniego Wacławskiego i Ignacego Skoniecznego. Uprasza się o liczny udział przyjaciół i znajomych. Zarząd Cechu Stolarskiego.

— Koncert. Dnia 12 maja br. o godz. 20 odbędzie się koncert Tow. Muz. im. Moniuszki w auli gim. Jana Sobieskiego ul. Sierkiewicza. Wykonawcy: P. Janina Buchowiecka, P. Zofia Żukowska oraz Trio Zw. Zaw. Muzyków (pp. Żukowska, Sadowski i Zieliński).

Bilety wcześniej do nabycia w sekretariacie Szkoły, ulica Ogrodowa 35 — w dniu koncertu zaś przy kasie.

— Zebranie Tow. Sportu Wędkarskiego w Grudziądzu odbędzie się dnia 11. 5. br. o godz. 18. u ob. Matuszewskiego, ulica Szewska nr. 13. Obecność wszystkich członków konieczna.

Związek Walki Młodych wzywa wszystkich kolegów i koleżanki na zebranie walne, które odbędzie się w dniu 8 maja, o godz. 17, w lokalu własnym. Obecność wszystkich bez wyjątku obowiązkowa.

Prosimy o punktualne przybycie.

Zarząd

za przewodniczącego: sekretarka Karpińska.

— Komunikat Nr. 75. Wydział Aprowizacji i Handlu podaje do wiadomości, że od dnia 8. 5. do 15. 5. 46 będą wydawane we wszystkich sklepach Grud. Spółdz. Spożyców, sędzi dla kat. I pracujących na karty żywnościowe z miesiąca kwietnia kupon 36 po 900 g na osobę. Cena za 1 kg sędzi wynosi 19.— zł.

Karty wymienne na miesiąc czerwiec

Wydział Aprowizacji i Handlu zawiadamia wszystkich właścicieli wzgl. administratorów domów, iż karty wymienne na miesiąc czerwiec należy pobrać w dniach od 8 do 13 maja w Zarządzie Miejskim pokój 111.

Następnie zawiadamia się, iż karty żywnościowe na miesiąc czerwiec będą wydawane według sporządzonych „Wykazów imiennych pracowników” oraz na „Wykazach mieszkańców”, właścicieli wzgl. administratorów domów, na podstawie kart wymiennych w następującej kolejności:

a) dla przedsiębiorstw oraz zakładów pracy w Zarządzie Miejskim, pokój 110 w dniach od 14 do 18 maja;

b) dla ludności niepracującej (tj. matek z dziećmi, starców i niezdolnych do pracy) rej. Komisariatu I pobora administratorzy lub właściciele domów w Zarządzie Miejskim, pokój 111 w dniach od 14 do 17 maja, zaś Komisariaty II i III w dniach od 18 do 23 maja;

c) Zdemobilizowani oraz członkowie osób powołanych do Wojska Polskiego, Zarząd Miejski, Wydział Wojskowy od 14 do 20 maja;

d) Inwalidzi z Referatu inwalidzkiego, Zarząd Miejski, Kościelna 15 I p. (Opieka Społeczna) od 14 do 20 maja;

e) uczęszczający do szkół średnich pobora karty żywnościowe jak zakłady pracy.

Po terminie karty żywnościowe wydawane nie będą.

Program obchodu pierwszej rocznicy zakończenia wojny

8 maja 1946 r.

Godz. 20.00 Zbiórka Organizacji Młodzieżowych i Hufca P. W. i W. F. na podwórzu Liceum Nauczycielskiego przy ulicy Legionów.

Godz. 20.30 Capstrzyk — przemarsz ulicami miasta według planu Kmdta W. F. i P. W. pod pomnik Rozstrzelanych (Plac Piłsudskiego).

Godz. 21.15 Złożenie wiązańki kwiatów przez Komendanta Garnizonu i Delegata Związku Zachodniego — przed Pomnikiem Rozstrzelanych.

Orkiestra gra Marsza Szopena.

Rozwieszanie pochodu i odmarsz do swoich kwater.

9 maja 1946 r.

Godz. 9.00 Zbiórka żołnierzy zdemobilizowanych i uczestników walki zbrojnej — żołnierzy, którzy odbywali służbę w W. Polskim przed 9-majem 1945 r. (Dom Żołnierza, ulica Prowiantowa).

Godz. 9.15 Odmarsz zdemobilizowanych na boisko garnizonowe.

Godz. 9.30 Przybycie na boisko garnizonowe oddziałów W. F. i P. W., partii, organiz. związków zaw., młodzieżowych, szkół i t. p.

Godz. 9.50 Raport Komendanta Garnizonu.

Godz. 10.00 Msza połowa.

Godz. 11.00 Przemówienie przedstawicieli Wojska, Związku Zachodn. i Partii Polityczn. Wręczenie dyplomów zdemobilizowanym przez Komendanta R. K. U.

Godz. 12.00 Odmarsz oddziałów pod Pomnik przy ul. Mickiewicza.

Porządek marszu: 1) oddziały uzbrojone, 2) zdemobilizowane, 3) Partie i organizacje.

Pod Pomnikiem ustawienie się wg. wskazówek Kmdta W. F. i P. W. ppor. Poterackiego.

a) Przemówienie — Prezesa Tow. Przyj. Polsko-Radzieckiego — Insp. Szkolnego Pydynia.

b) Odsłonięcie Pomnika — przez Prezydenta Miasta.

c) Składanie kwiatów przez delegację — Wojska, Partii i Związków.

d) Przemówienie — Delegata Armii Czerwonej.

W czasie odsłonięcia Pomnika orkiestra gra Hymn Polski i Radziecki.

Godz. 13.00 Przemarsz do defilady.

Godz. 13.30 Defilada przy ul. Piłsudskiego przed Pomnikiem Rozstrzelanych.

Godz. 14-16 Wspólny obiad żołnierski dla zdemobilizowanych i gości zaproszonych

Godz. 15.30 do 17.30 Zawody sportowe na boisku garnizonowym.

Godz. 18.00 Uroczysta Akademia w Tivoli:

a) Otwarcie Akademii przez Prezydenta Miasta.

b) Przemówienie Delegata Związku Zachodniego.

c) Przedstawienie wg. programu Dv. Teatru — ob. Rosińskiego.

Godz. 20.00 Zabawa Ludowa w Domu Żołnierza (Wstęp datki na rzecz Ziemi Odzyskanych).

Wstęp na Akademię i przedstawienie za kartami wstępu. — Uprasza się Partie Politycznej, Związki Zaw., Młodzieżowe, Urzędy i Zakłady pracy do odebrania kart wstępu z Miejskiego Oddziału Inf. i Prop., ulica Legionów 7.

Katastrofa budowlana Dwie osoby ciężko, cztery lżej ranne

We wtorek, dn. 7 bm. w godzinach przedpołudniowych wydarzyła się — przykra w skutkach — katastrofa budowlana.

Przebieg wypadku następujący:

Właściciel apteki pod Łabędziem mgr. Stencel przystąpił do wyremontowania swego zniszczonego domu. Prace powierzone zostały Grudziądzkiej Spółce Budowlanej. Od kilku dni roboty były w całej pełni. Kończono właśnie nadbudówkę facjaty i następnym etapem prac miało być otynkowanie domu.

Kiedy robotnicy wciągali zaprawę murarską, pod naporem ciężaru, drągi oderwały część świeżego muru, który opadł na

rusztowanie, a to z kolei zawaliło się. Konkretnie: rusztowanie zła było zmontowane, albowiem przymocowano je do muru świeżego, nie dającego oporu.

Na górnym piętrze rusztowania znajdowały się dwie osoby. I te właśnie najbardziej odczuły skutki katastrofy.

Stan ich jest bardzo groźny. Walczą bowiem z śmiercią. Cztery następne osoby są lżej ranne. Nieszczęście chciało, że w tym właśnie momencie wchodziły do apteki dwie osoby. I na nie właśnie osunęła się część rusztowania.

Przykry ten wypadek winien być przestrożą na przyszłość, zwłaszcza, że sezon budowlany rozpoczyna się w całej pełni.

Święto strażaków

W sobotę, dnia 4 maja jako w dzień patrona strażaków św. Floriana, miejscowa Straż Pożarna urządziła skromny obchód.

O godz. 9 odprawiona została w Farze uroczysta Msza św., w której udział wzięli wszyscy strażacy.

Z pośród przedstawicieli władz zauważyliśmy prezesa Miejskiej Rady Narodowej tow. Zarzyckiego, który — co z uznaniem musimy podkreślić — bierze zawsze czynny udział choćby w najskromniejszych obchodach organizacji grudziądzkich.

Popołudniem odbyło się — w ścisłym gronie strażaków — skromne przyjęcie, na którym imieniem Zarządu Miejskiego wygłosili przemówienia mecenas Welman i pułkownik Kruzelnicki, imieniem prezydium Miejskiej Rady Narodowej tow. Zarzycki, oraz imieniem wydawnictwa „Głosu Pomorza” red. Nowiński.

W trakcie przyjęcia zabrał głos Komendant straży ochotniczej fabryki Pegepe tow. Jabłoński, który zwrócił się do obecnych z apelem o pomoc dla biednych dzieci przystępujących do I Komunii św. — Szlachetny apel tow. Jabłońskiego nie pozostał bez echa. Zebrano 463 zł, która to kwota przekazano proboszczowi fary ks. Kalinowskiemu.

Na zakończenie zabrał głos Komendant Straży, starsi ogólniści Zabrocki, oraz insp. Glamowski, dziękując gościom za przybycie, strażakom zaś, za wysiłek około dotychczasowej pracy.

Grudziądzka Straż Pożarna ma piękną tradycję. — Godnym następcą insp. Kaszewskiego okazał się Komendant Zabrocki, który postawił straż na bardzo wysokim poziomie, tak moralnym jak i fachowym, to też społeczeństwo Grudziądza żywi wielką wdzięczność i sympatię do naszych granatowych obrońców.

Z ŻYCIA PARTII

ZABAWA

W czwartek, dn. 9 bm. z okazji pierwszej rocznicy zakończenia wojny, Komitet Grodzki PPS urządza w salach OM TUR zabawę — tylko dla członków partii i OM TUR.

Początek o godz. 17-ej. Wstęp bezpłatny za okazaniem legitymacji.

Ze sportu

ZAWODY BOKSERSKIE K.S. LEGIA CHEŁMŻA MILICYJNY KLUB SPORTOWY GRUDZIĄDZ 10:6.

W ubiegłą sobotę zegrany został mecz bokserski między K. S. Legią Chełmża a Milicyjnym Klubem Sportowym Grudziądza. Przebieg poszczególnych walk był następujący:

1) Waga musza I: Szalkowski (Legia) zwyciężył na punkty Górskiego (Grudziądza)

2) Waga musza II: Ziółkowski (Grudziądza) pokonał wysoko na punkty Dybowskiego (Chełmża).

3) Waga musza III: Roda (Grudziądza) zwyciężył wysoko na punkty Jabłońskiego (Chełmża).

Należy zaznaczyć że Roda jest jednym z najlepszych zawodników Milicyjnego Klubu Sportowego Grudziądza i można się spodziewać, że z czasem osiągnie naprawdę dobre wyniki. Posiada dużą dozę inteligencji sportowej, co objawiało się w wykorzystywaniu każdego momentu nieuwagi przeciwnika i szybkości ruchów.

Następne walki przyniosły zdecydowane zwycięstwo Legii.

4) W wadze koguciej przez techniczne k. o. Winiarski (Legia) pokonuje Wilkowskiego.

5) Waga piórkowa: Wasik (Legia) przez techniczne k. o. zwycięża Zakrzewskiego II.

6) Waga lekka: Palicki (Legia) wygrywa na punkty z Grudziądzkim.

7) Waga półśrednia: Cebulak (Legia) zwycięża na punkty z Zakrzewskim Tadeuszem.

W ostatniej walce Gałuszynski (Grudziądza) waga średnia w pierwszych minutach walki zwycięża Grabuńskiego (Chełmża) przez techniczne k. o.

Ostateczny wynik meczu 10:6 dla Chełmży.

Naogół dało się zauważyć że zawodnicy Legii byli lepiej przygotowani do meczu i w niektórych walkach wykazali dużo techniki, za co należy się uznanie trenerowi tejże drużyny ob. Wiśniewskiemu który i w czasie meczu nie szczędził starań, aby drużyna była w formie.

Z przykrością stwierdzić musimy, że organizacja samego meczu pozostawiała bardzo wiele do życzenia. Mecz zapowiedziany był na godz. 19, a rozpoczęła się „punktualnie” o 26, i to tylko dlatego, że zniecierpliwiona publiczność dość głośno domagała się tego.

W międzyczasie t. zn. od godz. 19 do 20 uzupełniano dość powoli ustawienie ringu, a publiczność miała możliwość podziwiania zawodników, organizatorów, kolegów i wielu innych niepowołanych obywateli, jak kręcili się po scenie niczym muchy w smole.

Widać organizatorów było wielu, ale organizacja szwankowała bardzo! A ktoś powinien bardziej dbać o nią, jeśli nie sportowcy!

CZESCY PIŁKARZE W RZESZOWIE

Rzeszów, (PAP). Na boisku sportowym w Rzeszowie, przybrany w barwy narodowe Polski i Czechosłowacji, został zegrany mecz piłkarski między rzeszowską drużyną KS „Resovia” i czeską drużyną z Morawskiej Ostrawy „Slavia”, zakończony zwycięstwem Czechów w stosunku 6:0 (3:0).

Goście wyróżnili się wysokim technicznym poziomem gry, mając przewagę przez obie połowy meczu. Na specjalne wyróżnienie z drużyny czeskiej zasłużyli bramkarz Dworzak. Bramki strzelili w pierwszej połowie Andreassik (1) i Biela (2), w drugiej połowie po jednej bramce Fiszer, Biecharz i Pražek.

W rzeszowskiej drużynie była słaba obrona i nadzwyczaj słaby bramkarz. Sędziował ob. Strzelecki.

Dnia 5 maja b. r. zmarł śmiercią tragiczną kierownik warsztatów ślusarskich

Wiktor Anuszewski

W zmarłym tracimy sumiennego i gorliwego pracownika i koleżę. Cześć Jego pamięci!

Kierownictwo i Pracownicy
Odbudowy Mostu Drogowego
w Grudziądzu

SPRZEDAM kartofle sadzonki oraz bufet dębowy. Machnikowski, Skarszewy, powiat Grudziądz. (680)

KUPIĘ meble: sypialnię i kuchnię. Zgłoszenia pod nr. 117. (679)

ZGUBIONO kartę repatriacyjną w drodze z Szwajcarii do Łasina, na nazwisko Janowski Bronisław, Gardeja pow. Kwidziń.

SPRZEDAM łóżko, materac, stół i dwa krzesła. Lęgowski, ul. Legionów 49. (682)

KOZA, świeżo wykończona, na sprzedaż. Zgłoszenia pod nr. 119. (681)

KUPIEC, rułynowany księgowy, przystąpi jako wspólnik do solidnego przedsiębiorstwa handlowego lub rzemieślniczego. Zgłoszenia pod nr. 118. (681)

W sklepie „Okazja”

Grudziądz, ul. Toruńska nr 12 została wznowiona istniejąca przed wojną agentura farbiami i pralni chemicznej W. KOPP.

Przyjmujemy do farbowania i chemicznego czyszczenia garderobe, materiały włókiennicze, wełnę oraz futra

Państwowy Zarząd Wodny

poszukuje od zaraz

1 technika pomiarów

oraz

1 rolnika wikliniarza

Zgłoszenia Grudziądz, ul. Brzeźna 17/19

KUPIJĘ stare lustra i szkło tafelowe. Szlifownia szkła, ul. Marszałka Focha 22. (683)

Uwaga! Uwaga!

rolnicy-stołówki
zainteresowani.

Nadeszła większa partia

prosiat hodowlanych.

Do nabycia
w Pow. Spółdzielni R.H.
„Samopomoc Chłopska”
ul. Kwiatowa nr 7

FOTOGRAFIE ślubne, amatorskie, wykazane na poczekaniu. Fotograf L. Poznański, Sienkiewicza 14. (1762)

KWIDZYŃ

UNIEWAŻNIAM zagubioną kartę rejestracyjną, wydaną przez RKU w Ostrowie Mazowieckim, na nazwisko Lachowski Józef, zamieszkały w Kwidziń, ul. Pocztowa 4.

Redaguje Kolegium. — Sekretariat czynny od godz. 8—16-tej. — Redaktor naczelny przyjmuje od godz. 11—12. — Nadesłanych wpisów Redakcja nie zwraca. — Artykuły nadesłane, a nie zamów. nie będą honorowane.

Wydawca: Komitet P. P. S. Grudziądza. Adres Redakcji: Grudziądz, Małogrobowa 2. Telefon: Administracja 1215, Redakcja 1319, Dyrektor drukarni 1310.

CENY OGŁOSZEŃ: Drobne za wyraz 3 zł., dla poszukujących pracy i rodzin. 3 zł. Tłusty druk 100% drożej. Zwykłe za tekstem 8 zł. za 1 mm jednoładowy, w tekście 15 zł. za 1 mm jednoł. Urzędowe, przetargi nekrologi: 5 zł. za 1 mm jednoł. Komunikaty organizacyj. zawodowych i społ. (w tekście) 1 zł. za wyraz. Za terminowe ogłoszenia nie przyjm. się odpowiedzialności. Termin płatności miesięczny 30.— zł.